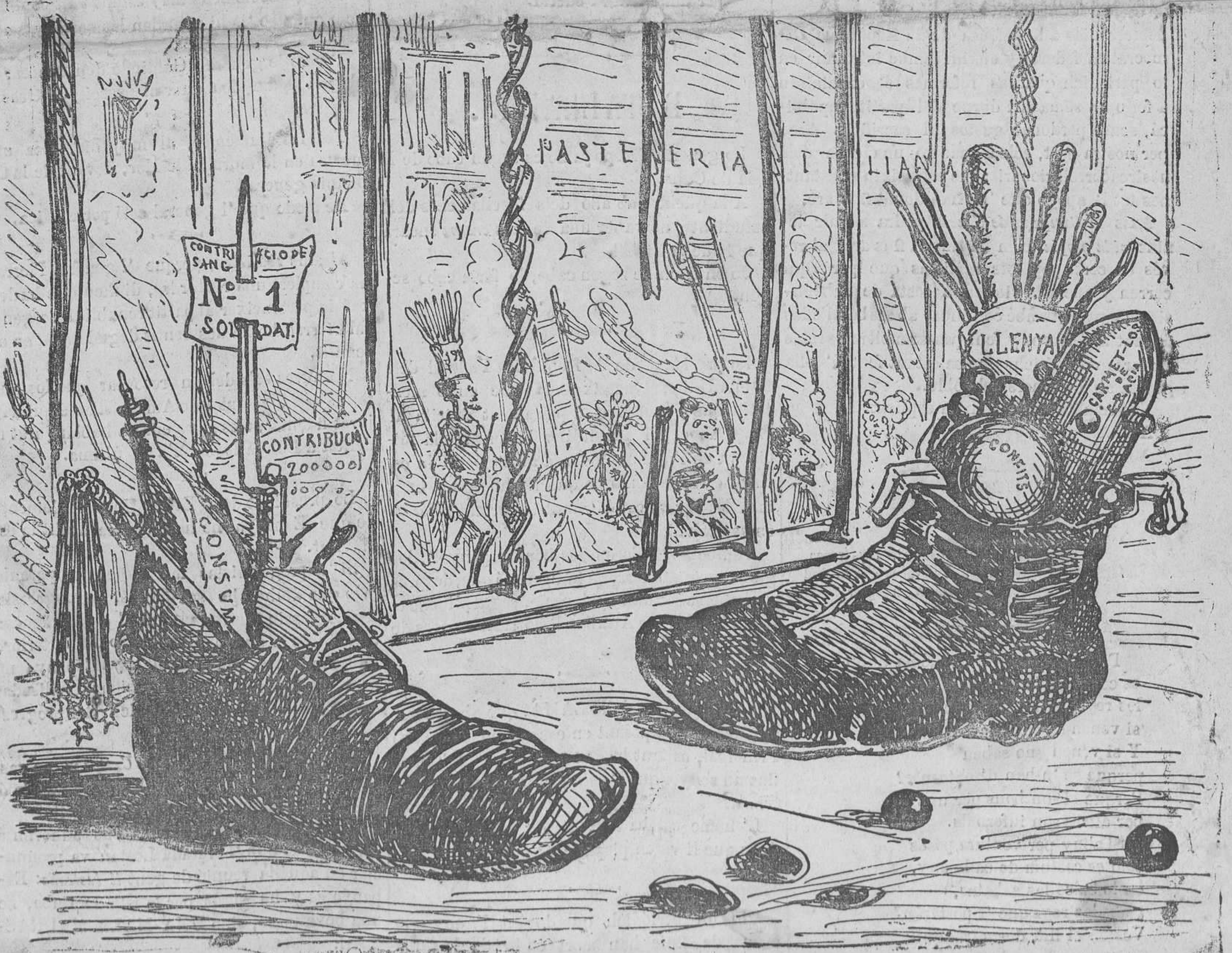

LA CAMPANA DE GRACIA.

SEMANARIO BILINGUE.

LA SABATA AL BALCÓ.

Lo que portan los Reys.

ANY NOU VIDA NOVA.

La Campana de Gracia, periódich republicá federal, entra en lo tercer any de la seva publicació.

Desde que aparegué lo primer número del nostre semanari ja meresqué una gran aceptació per part del poble que vejé, tant en son editor com en sos redactors, un proposit decidit, mes que de lucrar, de dedicarse energicament y ab valentia á la defensa de la santa causa de la República Federal. Proba d' aixó han sigut las reformas qu' hem anat introduint en la nostra publicació á proporció qu' han aumentat sos favoreixedors.

Gracias als esforsos de tots quants contribuim, ja ab lo nostre treball intelectual ja ab lo administratiu, á la publicació de aquet semanari, hem lograt, gracias tambe al concurs del poble, fer de la Campana de Gracia un dels periódichs mes populars y mes baratos d' Espanya.

No hem perdonat ni perdonarem sacrifici per complaure als nostres lectors y una proba de lo que diem la tenen ja en lo present número que presenta notablas milloras en la part tipográfica.

En quant á la part de Redacció debem dir que segueix confiada als mateixos escriptors que fins are han redactat la Campana, ab general aplauso, per lo qual creyem escusat fer constar que seguirá defensant ab lo mateix ardor y entusiasme la Bandera Republicana Federal, única que pot agrupar á tots los bons espanyols per conquistar las llibertats democráticas y la pau y 'l benestar social que tant necessita lo nostre desgraciat pais.

Oferim consagrar tots o la major part dels nostres dias á la defensa de la República Democrática federal y oferim tambe introduir en lo periodich quantas reformas s' encaminin á ferlo un semanari digne del partit republicá, sense perdonar gastos ni sacrificis. Are, per nostra part, sols demanem una cosa dels nostres correligionaris: que segueixin prestantnos tot l' apoyo que 'ns han donat fins are.

Axis la Campana de Gracia podra seguir tenint vida propia, com ha tingut fins are, al revés de certs paperots realistas que per aqui corren y que sols viuen á costa de subvencions; y podrá tambe continuar ab sas batalladas donant mal temps y fent passar molt mals ratos als farsans polítichs que se estant fent l' olla grassa ab los diners del poble.

Nos sembla que 'ns hem explicat.
Are dissimulin.

LOS REYS.

¡Ay que no se si 'ls reys venen,
si 'ls reys venen ó se 'n van!
V. Balaguer.

Per mes que 'n Balagué ho dubti es cosa que ja se sab:
los reys per are, si venen,
si venen se entornarán.
Y si venen ¿no sabeu
perque se 'n han d' entornar?
Perque si son bons per uns
per altres son infernals.
Si abuy per ventura posas
com es costum de cada any,
en lo balcó las sabatas,
¿sabs los reys que 't portarán?
Vesten al llit, dorm tranquil

y góitelas lo endema:
consums, abusos y quintas
y altrás cargas y altres mals.

Mes si en lloch de tu li posa
un d' aquets que per qui hi ha,
que saben camparla y viurer
ab la esquena dels companys;
un d' aquets que may treballan
y 's cobran molts bons jornals,
si aquet per ventura posa,
com es costum de cada any,
en lo balcó las sabatas,
¿sabs los reys que li durán?
Vesten al llit, dorm tranquil,
ja ho trobarás l' endemá:
un bon grau, ó un bon empleo,
ó un ascens, ó un entorxat.

Los reys son bons pels dolents,
mes pe 'ls bons son infernals.
Per xó may veuras que posi,
com es costum d' altres anys,
en lo balcó las sabatas
per veure 'ls reys que 'm durán.

Puig com jo 'ls hi tinch molt odi,
ni 'ls puch veurer ni tragar,
ja se be, quan las hi posi,
l' endemá que m' hauran dat:
un ponton ó una presó
ó be un consell militar.

Per xó jo sense fer paga
de lo que abuy altres fan,
no respecto tradicions
y sols á la meva vaig.

Jo espero que vinga un dia
en que los reys, enganyats,
al balcó posin sabatas,
per dulsi....la Federal.

A Serra.

BATALLADAS.

Lo general Crespo ja no es segon cabo de la isla de Cuba.

A la quènta, ab alló dels fusellaments dels estudiants, ne va fer una de mes crespá encara que la de la Bisbal.

Jo en lloch de segon cabo, lo faria cabo segon.

Lo president de la República Federál dels Estats Units, al mateix temps que en lo menatge que ha dirigit al parlament felicita al Emperador del Brasil per haber pres la iniciativa en l' assumpto de la abolicció de la esclavitut, se lamenta de que Espanya no hagi intentat encara establir tant important reforma en sas colonias.

Tambe ho deplorem los bons Espanyols, los que veyem ab horror é indignació que, despres de haberse fet una sublevació, segueixi encara en las nostras Antillas l' horrible comers de carn humana.

Lo nou ball titulat FLAMA, que ab general aplauso s' está posant en escena en lo teatro Principal, es tant bo, es tant magnífich que fins un senyor que l' estava mirant, va sortirne cremat.

L' home estava tant distret ab la ditxosa flama que li vareu pispar cent duros.

Diu un periódich que duránt l' any que acaba de finir han mort en la isla de Cuba

40.000 espanyols.

¡Y 'ls que hi morirán!

¡Malheits mil voltas los tirans, causa de las discordias y de las guerras!

Espanya va fer una revolució, los homens que la varen acaudillar, lluny de cumplir ab los lliberals de Cuba, los compromisos que hi habian contret, se recordaren tant sols de satisfers sas ambicions bastardas..... y la consecuencia fatal de tal conducta ha sigut una guerra fratricida, una guerra d' extermini que en un any ha acabat ab las vidas de ¡40.000 espanyols!

¡Pobre poble! ¡Quan caras pagas las faltas dels que 't tiranisan!

Als espanyols que marxan á la isla de Cuba á buscar penalitats y sufriments, se 'ls agasatja, se 'ls mima, fins se 'ls dona gall dindi.

Pero als hórffens, á las viudas y á las mares dels que han mort en Cuba ¿que se 'ls hi dona?

L' olvit y la miseria.

Hem observat que 'l general Gaminde, lo qu' es per are, no té pas ganas d' anarsen.

Aquest home no 'ns lo podrem treurer de sobre 'ni fentlo ministre.

Res. D' ensa d' alló de las Caputxinas y de alló altre de Gracia, se coneix que s' hi ha encarinyat ab Barcelona.

Los grans homens may estant tant contents com quan se 'ls hi recordan las sevas grandezas.

Per xo lo general Gaminde deu rebosar de alegria quan deu anar al passeig de Gracia.

Tots los diumenjes, al mitj dia, toca una música en la muralla de Mar, devant de la Capitanía general.

De modo que 'l general está per música.

Alguns realistas, perque 'l general Pierrad ha complert una realórdre, diuen que ha deixat de perteneixer al partit republicá. Lo general Pierrad ho ha desmentit degudament en un remítit.

Nosaltres sols debem recordar que los que tant abuy blasonan de Amadeistas, á qui han jurat fidelitat, tres anys enrera habian jurat fidelitat á Donya Isabel 2ª... y última.

Lo president dels Estats Units se lamenta de que Espanya no hagi encara abolit la esclavitut.

Si 'ls progressistas fossin gent de paraula y lo que diuen ho sentisin; si 'ls progressistas no fossin una gent que al dia següent s' olvidan de lo que han promes lo dia anterior, la esclavitut estaria ja abolida y Espanya no apareixeria als ulls de las nacions civilizadas com un pais atrassat y enemich del progres.

Si en aquest instant té la Campana en sas mans algun negrer, farà be en deixarla ó quan menys en retallar lo present suelto.

Diem aixó perque nosaltres ens adherim á las paraulas que 'l ciudadá Lostau va pronunciar en aquella reunió de gent il-lustrada: Espanya es y ha sigut per la isla de Cuba, no una bona mare, sino UNA MALA MADRAS-TRE.

Un coix va trobar á una senyora y li va dir:
 =¿Com ho passa? ¿Be? ¿Y 'l seu senyor?
 =No gaire be. Va caurer malalt.
 =¿Va caurer.... malalt?..
 =¡Ay sí!
 =Y be, paciencia. Pitjor jo que vaig caurer....bo.

Los hi vaig á donar una noticia que 'ls deixarà sorpresos, parats y que no la voldran creurer.

¡Hi torna á haber crisis!
 =¡Ca! deuran dir vostres. ¿No es veritat que sembla impossible?

Si en aquet pais los ministres donan gust per aixó: perque duran.

La Monarquía Constitucional se 'ns figura una senyora capritxosa que cada dia cambia de criats.

En Topete vol vint governadors civils y á mes sembla que es lo padri d' en Concha. Ell n' hi fos de confirmar...

Vint governadors, tal mateix es demanar un xich massa.

Si hagues dit que 'ls volia tots *santo y bueno*, pero vint....

En Sagasta 's pensaba que ab en Topete hauria tingut un ninot en lloch de un ministre. Si, ja veurá, posili 'l dit en la boca.

Al pas que aixó, va abiat mesembla que 'ls sagastins hauran d' enviar á n' en Topete á bordo á menjar galeta.

Donchs si. S' ha confirmat que 'n Balaguer ja no va á Cuba de Comissari regi.

¡Pobre senyor! ¿Ho creurien que 'm sab mitj greu?

La Iberia diu que no sent ministre ja ho ha deixat correr, perque lo que allí volen no es la persona sino la entitat ministre de Ultramar; es á dir: no al home, sino al guerrero.

Y desitjan aixó per veurer si de aqueixa manera s' enalteixen los ánimos y s' acaba d' una vegada ab la insurrecció.

Lo govern sembla que lo qu' es per are no té pas por de perdre la isla de Cuba, Pero... ¿saben?... per alló que podria sucsehir....com govern previngut val per dos, ha resolt enviarhi una esquadra acorassada perque fassi 'l *tato* per aquellas platjas.

Ens consta que 'ls barcos se 'n van molt ben pertrexats.

Don Víctor Balaguer ha caigut en ben mala ocasió.

¡Totjustament are que, per amor á la pátria y res mes, anaba á esposarse á fer l' anech!...

Lo diumenge passat, al verificar lo descens un aereonauta, se vegé atropellat per una turba que li va destruir lo globo aereostatic.

Consignem ab gran dolor y vivas mostres de indignació aquest acte de salvatgisme que si be haurá causat perjudicis de consideració al atropellat, encara ha omplert mes de des-

honra als que 'l varen atropellar. Supliquem al aereonauta que no judiqui al poble catalá, honrat, civilisat y hospitalitari, per aquest acte de vandalisme que totas las personas de be reprobán.

Molts estranyan que 'n Gaminde, habentlo fet ministre de la Guerra, encara sigui en Barcelona.

Potser la cartera no li ha fet gracia....

En aquet cas jo abiat sortiria del conflicte donant la cartera de la guerra á qualsevol y fentlo á n' ell ministre de Gracia...y deixant suspesa la Justicia.

LO SISTEMA METRICH.

Y sembla que va de serio, sembla que la revolució tira avant!

Are si que podem dir ab lo poeta:

A Deu siau turons, per sempre á Deu siau. Adeu siau pesos y mesuras antigas, haveu caigut del escambell com si fosseu Borbons, ja sou propietat de la historia! A Deu siau.

¡Quina cosa mes sentimental..! Pero lo fet de la veritat es que los efectes del nou sistema serán mes admirables que lo lliberalisme dels sagastins ó las esperansas dels carlistas.

¡Quinas cosas veurem y quinas ne sentirem! Figurinse vostres un tartamut dient ki.. ki.. ki... ki... kilógramo. Dona hi haurá que se figurará que hectólitro es lo nom de un mal esperit y mes de una criatura ploraré al sentir aquets noms com si li parlessin del papo.

Pero aixó es lo de menos. Fíns lo llenguatge sufrirá una transformació ¿S' han ficsat? ¿No? Dos escoltin si volen cumplir la ley y no caurer en multa. Prohibidas las canas, las cuartas, los porrons etc. no dirá ningú, tinch un cap com set cuartans, sinó tich un cap com mitj hectólitro; los vells ja no tindran canas, sinó metros; aixís com en lloch de una quarta de oli haurem de dir un litro, dirém també un litro de companyia, un litro proporcional, y sobre tot: buenas noches litro.

Las fortificaciones ja no tindrán barbacanas sino barba-metros; ningú podrá dir: porta lo porró sino porta l' litro, no hi haurá canastras ni s' pesaré ab canastrons, y si be no sabem si s' podrá ballar cap ameri-cana, es segur que mudarán l' nom á la Rambla de Caaa-letas.

¡Quina revolució mes hermosa, !Figúrintse que ara quedan fora de la ley y privadas dels drets individuals, las tercianas y las cuartanas y que res correrá lleuga per hora, que 'ls aprenents no haurán de tenir por á la mitja cana y que 'ls criats no podrán fer alló de pam y pipa.

En fi, la cosa marxa, tot corra á kilómetro per minut, per la via del sistema métrich s' arrelan las dinastías, los pobles son mansos y 's deixan fer la barba, y per aixó se recomana tant y tant que s' apliqui lo mes prompte possible, perque los progressistas veuen que es un áncora y ls unionistas lo prenen per escala y tots diuen que aixó es arrelar la revolució, perque ¿com poden triunfar los alfonsins, los Isabelins, los Antonins y los Carlistas si ja no trovan peus de Burgos, ni mitjas canas, ni fanegas, ni cuarteras?.. Perque ja ho saben: també se suprimeixen las varas, y sense varas no hi há justicia reaccionaria.

Mirin si es picar fondo. ¡Si 'n son d' esquilats! Han fet de lo sistema métrich l' áncora del progrés, lo gran reformista, casi estich per dirli lo gran radical.

Q.

BATALLADAS.

¡En Gaminde ministre!

Ell si que pot ben dir: val mes caurer en Gracia que ser gracios.

Sembla que 'n Sagasta está leri, leri Si cau, que ja 'm sembla que 'l veig per terra, diuen que 'l nou ministeri será exclusivament unionista y que 'l formarán en Serrano y en Topete.

Just: la unio (lliberal) fa la forsa (bruta.)

¿Que fa la gent que blasona de ser amant del órdre? ¿Es aquesta la gent que ab tants impropis se desfeya contra los excessos de la *Comunne*? Are voldriam sentir á n' aquesta gent dirigint forts atachs y amargas censuras contra 'ls vándalos que han adoptat l' extermini y 'l pillatge per sistema en la isla de Cuba.

Pero are no 's tracta de anar contra la llibertat... ¡y callan!

L' altre dia va haberhi gran recepció en lo Palacio de don Amadeu. Aquest últim va fer constar son desitj de veurer solidadas en Espanya é iniciadas en Cuba las novas instituciones fillas del moviment de Setembre.

D' aquesta feta, á pesar de que hi ha gran distancia entre las *paraulas* y las *obras*, quan los voluntaris de la Habana llegeixin aquest discurs dirán que don Amadeo protegeix als filibusteros.

Fins are 'ls republicans han sigut uns decamisats, uns demagogos, uns incendiariis y uns assessinos.

Are ja 'ns diuen...fi...fi...filibusteros.

Are mateix ja no sabem quins nous calificatius ens donarán.

Nosaltres los acceptem tots...ab tal de que no 'ns confenguin ab los reaccionaris.

Molts s' estranyan de que en la recepció de Palacio no hi estes representada la milicia ciutadana.

Nosaltres no ho estranyem. Las alfombras reals no s' han fet perque las trepitjin las forsas populars.

En la nit del mateix dia en que va haberhi la gran recepció en lo Palacio Real, va tenir lloch en lo teatro de Jovellanos un ball de máscaras que, segons noticias, va estar molt animat.

En aquet pais no guanyem per sorpresas. Are 'ns diuen que 'l general Crespo va á ser encausat.

Será sens d'upte per sorprendrens mestart ab la noticia de que aquesta nova no es certa.

Quan tractin de la qüestio de Cuba vagin ab cuidado ab qui parlan. Els dich aixó perque sentiran molts que 'ls parlaran á grans bocadas dela necessitat de defensar la integritat del territori, quan lo que volen y lo que buscan es la integritat de las sevas butxacas.

Quan los inglesos estigueren á punt de perdre 'l Canadá, en lloch de escoltar als egoistas y als esplotadors de carn humana, sols varen entregarse en brassos de la prudencia y de la

justicia. Y transigent y pactant ab los sublevats del Canadá varen salvar un gran conflicte y estalviarse una derrota casi segura.

Lo gober espanyol ¿á qui escolta per salvar la isla de Cuba?

Als negrers.

Certs negrers us parlaran mol de anar á Cuba, pero sols son bons per enviarhi als altres.

Perque tenen un grapat d' orque á nosaltres, ens deshonraria tenirlo habentlo guanyat ab la suor dels negres, se creuen que no son de carn y ossos com los infelissos que van al matedero.

Com ells no reben cap ferida, ni sofreixen la perduda de cap fill, ni de cap germá.... diu-

hen: *¡guerra á mort als filibusteros sense transacció de cap classe!* Pero los homes honrats que no podem veurer impassibles que en un any hagin mort en la isla de Cuba 40.000 Espanyols, esclamen: ¡prou guerra! Transigim si es possible ab los sublevats concedinlosi las llibertats y la autonomia que demanan.

Cada dia's va fent mes llum sobre 'ls criminals afusellaments dels vuyt estudiants, portats á cab pe 'ls malhadats voluntaris de la Habana.

La major par d'executats eran fills dels partidaris mes exaltats de la integritat nacional. Un dels pares va oferir milions per la vida del seu fill y veient perduda tota esperanza, va agafarli un accident y ¡va morir!

Los pares de un altre dels assassinats ¡s'han tornat boigs!

Un pobre negre, al saber que 'l fill del seu amo anaba á ser fusellat, va sortir al carrer furios, y va donar mort á tres voluntaris, per cual motiu fou tambe fusellat.

Un dels individus del consell de guerra va ser atropellat pe 'ls voluntaris y va tenir necessitat de defensarse y sols va lograr salvar la seva vida fugint y anantse á amagar á bordo de la fragata espanyola *Girona*.

Lo gobernador militar, los generals de ingeniers y d'artilleria 's vegeren vilmente insultats y fins alguns d' ells amenassats de mort.

Si despres d' aquestas noticias no convé 'l govern en

que en la Habana sols domina la anarquia de mes mal genero, tant se val que declari que lo blanch es negre y que l' ordre consisteix en lo imperi dels salvatges.

Lo corresponsal del *Diari de Barcelona* explica que 'l senyor Ruiz Zorrilla y 'l fill del general Prim varen anar á invitar á don Amadeu pe 'ls funerals que en honra del general difunt debian celebrarse lo dia del aniversari de sa mort en la capella de Atocha, y que don Amadeu va acceptar la invitació y oferir que hi assistiria. Pero es lo cas que poch despres de haber enraonat ab en Zorrilla y 'l fill d' en Prim, va enraonar ab en Sagasta, qui li va fer present que en aquells funerals sols hi assistirian los radicals y que la seva assistencia podria

traduirse per un acte polítich, y allavoras Don Amadeu va enviar una carta á la viuda del general escusantse d' assistir á la ceremonia religiosa.

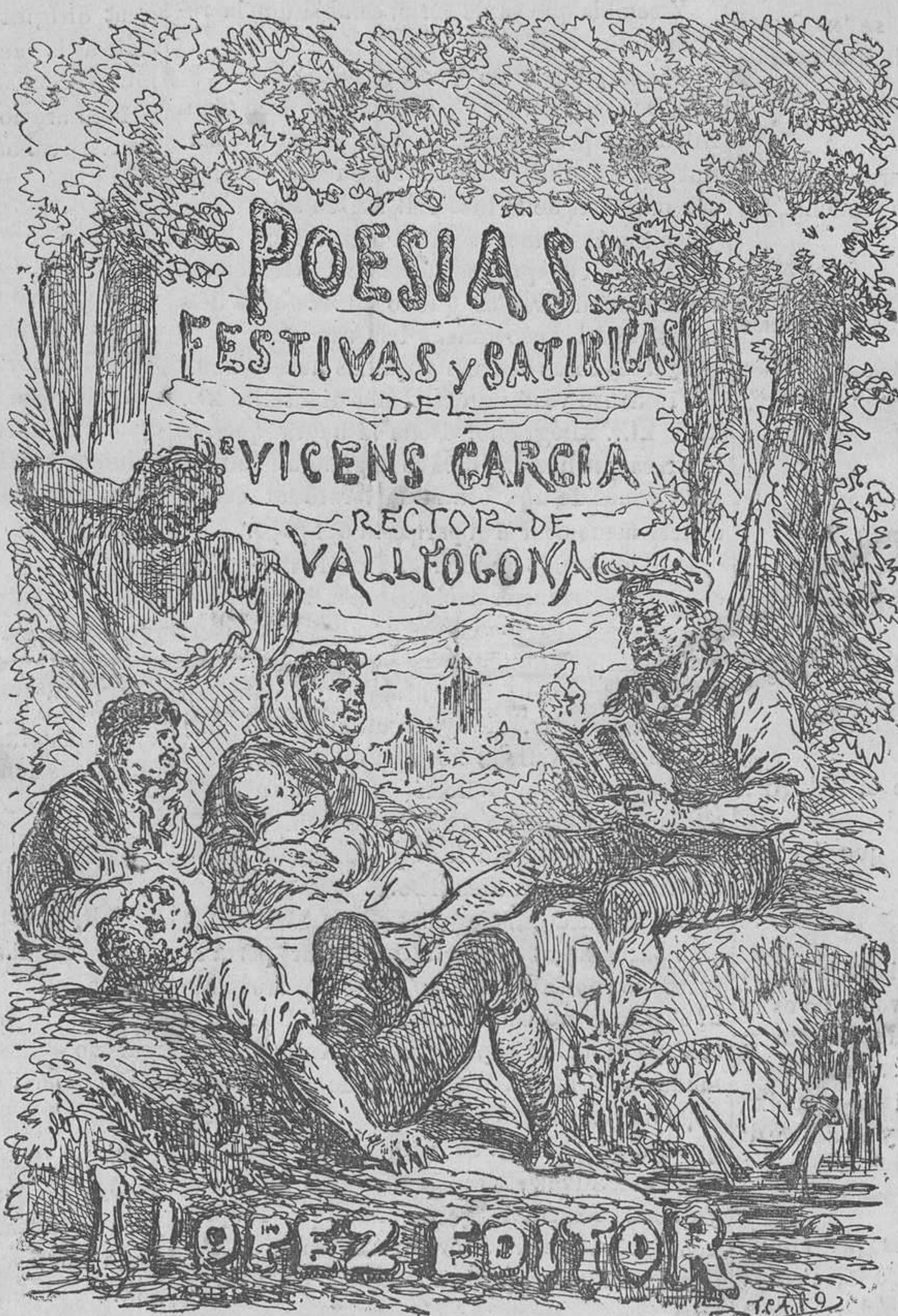
Corolari: un altre mico pe 'ls Zorrillistas

Recordem que quan lo partit republicá de Barcelona va celebrar la primera manifestació contra las quintas, mentres tothom cridaba unánimament ¡abaix las quintas! un manifestant cridaba despres tant fort com podia: ¡abaix los consums!

—¿Que tants consums? li va dir un, mitj carregat de tant sentirlo. ¿No 'ls teniu fora?

—Es que tinch por de que tornin, va contestar.

Y no anaba errat, perque ja 'ls tornem á tenir.

Per la lámina d' aquesta página vindrán en coneixement que hem dat á llum las célebres POESIAS JOCOSAS Y SATIRICAS DEL CÉLEBRE RECTOR DE VALLFOGONA, que recomenem procurin adquirir si volen pasar un bon rato.

Forma la obra un tomo casi foleo, impres ab esmero á dos y tres columnas lletra compacta y clara, ab lo retrato perfectament grabat y dibuixat, encuadernat á la rustica, ab una cuberta de color que conté un grabat alusiu.

Pues tot aixó ¿saben quan costa? solsament ¡¡¡4 RALS!!!

Los corresponsals que vulguin aquesta obra poden demanarla.

¿Saben alló dels 6002 presoners insurrectes que deya aquell parte del general Valmaseda? Donchs are s' ha tornat un 62.

Ja ho deyam nosaltres que aquella noticia no podia passar ni per la Puerta del Sol.

SONET.

Tenint las rocas per mullida alfombra,
mirant á l' ona que sos peus ne banya
y á lo seu rostre que pe 'l mar s' empanya,
hi ha la «matrona» que ab sa fama assombra!

Son pit batega y «llibertat» ne nombra...
Qué no apareixi devant seu s' estranya;
mes l' ona altiva lo rocam ne guanya
y 'l mar tant sols l' hi vol servir de sombra!

A sos fills, ja mitj groga y esmortuida,
clama plena d' engoixa y de disort...
mes ningú l' hi contesta, y pért la vida
al quedar llatserat son pobre cor!

Fills de la Patria, la que 'l mar allanya,
¿sabéu qui es?..—¡Nostra mare CATALUNYA!..

PAU ROSELLA.

Los emperadors del Brasil se proposan anar á passar lo carnestoltas en Madrid.

Donchs á fé que si esperan aquesta época per veurer más-caras y disfressas, ja poden venir quan vulgan perque en Espanya es carnestoltas tot l' any.

Don Amadeu ha fet á Espertero príncep de Vergara.

Si hem de ser franchs, hem de dir que ens ha fet molta gracia veurer al primer monarca de la dinastia de Saboya premiant al home que ab lo célebre abras de Vergara, va consolidar la dinastia borbonica que va destruir lo poble l' any 1868.

Saludem al nou periódich *La Controversia*, que ha comenat á veurer la llum pública en Alcoy baix la acertada direcció del nostre amich y correigionari Joseph Puig Perez.

Tothom recorda que don Joan Prim, als funerals del qual se va escusar d' assistir don Amadeu, fou lo principal adalit que tingué en Espanya la dinastia de Saboya

Hem tingut lo gust de visitar la casa de Maternitat y Expositos y hem quedat agradablement sorpresos de la llimpiesa y bona administració que en aquell establiment de beneficencia hi ha. Felicitem á la junta per lo be que 's porta y ens felicitem á nosaltres mateixos, ja que la junta es republicana.

Solució á la xarada anterior

= Al bell punt li endevina'.

= Vaja. ¿que diu?

= Res-se-llat.

XARADA.

Ma primera n' es un arbre que fa la fulla molt prima, y es un instrument que talla ma tercera ab dos unida.

Al fer la gent gamindesca la divisió dels districtes, fent que guanyantne perdessim y guanyessin los trampistas, va fé ab desvergonyiment una acció la mes indigne que sols ab lo nom de tot ab justicia 's califica.

(La solució, per suposat, dissapete.)

Barcelona.—Imprenta de la Viuda y F. de G.

I. LOPEZ editor